

tot een grote zuurstofvraag die weer effect had op andere organismen. Er gingen vissen dood, de zeehondenstand werd aangetast (nog voor het virus toesloeg) en er werden veel zieke platvissen gevangen. Het gaat niet goed met de Noordzee omdat de functies die de mens eraan toegekend heeft, niet met elkaar in evenwicht zijn. Dr. Laane zag echter in de afkorting NVA een aansporing voor 'hen die willen' om door te gaan met de aanpak van verontreiniging van de Noordzee.

Internationaal Noordzeebeleid

Ir. R. J. van Dijk, hoofd van de afdeling Watersysteembeheer van de Directie Noordzee van de Rijkswaterstaat, gaf vervolgens een helder inzicht in wat er allemaal in het internationale circuit is gedaan aan de bescherming van de Noordzee tegen verontreiniging. De spanningen dateren van ongeveer 1975, toen men zich voor het eerst bewust werd, dat de Noordzee zich tot een probleemgebied zou kunnen gaan ontwikkelen. Inmiddels is er een aantal internationale overeenkomsten, namelijk:

- de Bonn Agreement (samenwerking bij het bestrijden van verontreiniging door olie en chemicaliën);
  - de Convention of Oslo (betreft dumping of lozing vanaf schepen);
  - de Convention of Paris (betreft verontreiniging vanaf het land).
- Wereldwijd zijn er de London Dumping Conference en de afspraken in het kader van de International Maritime Organization, beide gericht op verontreinigingen door of vanaf schepen. Om de effecten van deze overeenkomsten te versnellen is een politieke impuls nodig. Die is er sinds 1984 in de ministersconferenties van de Noordzeestaten. In Bremen werd in 1984 de verantwoordelijkheid erkend, en in de conferentie van London van 1987 werd mede door een persoonlijke inbreng van prins Charles overeenstemming bereikt over de te nemen acties. Volgend jaar zal

Van links naar rechts: ir. M. D. Sinke, dr. R. W. P. M. Laane, mr. H. Menalda van Schouwenburg (dagvoorzitter) en ir. R. J. van Dijk.

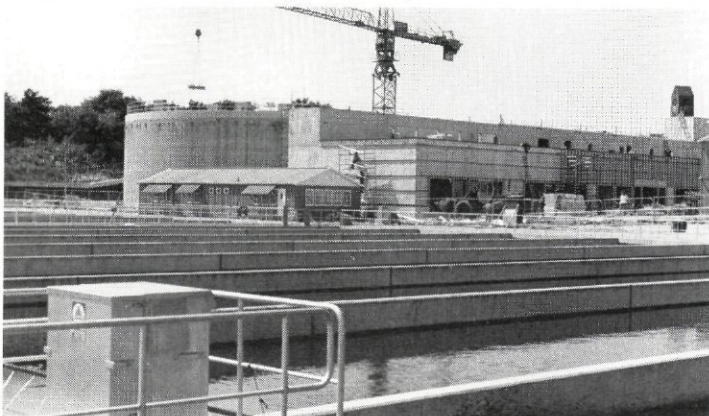
in Den Haag een volgende ministersconferentie plaatsvinden waar de acties zullen worden geëvalueerd en de blik verder op de toekomst zal worden gericht. Er is inmiddels wel iets bereikt. Voor Nederland geldt, dat de dumping van industrieel afval op de Noordzee stopt in 1990, evenals de verbranding van (chemisch) afval op zee. De aanvoer van verontreinigingen door de rivieren en de verontreiniging door schepen zijn sterk gereduceerd, terwijl de belasting van de Noordzee met verontreinigde baggerspecie sinds 1985 met driekwart is verminderd. In internationaal verband zijn RAP en NAP belangrijk: beide programma's stellen zich onder meer een reductie van de nutriëntenbelasting met 50% ten doel (voor 1995 ten opzichte van 1985).

Houtrust en Noordzee

Wanneer we bijvoorbeeld de London Dumping Conference beschouwen, dan voldoet de rwzi Houtrust niet aan de daar gestelde eisen. Dat komt onder meer omdat we in Nederland de daar geformuleerde term 'gevoelige gebieden' beschouwen als te gelden voor de hele kust. In de ontwerpfasen van de uitbreiding van de rwzi waren er noch voor fosfaten

noch voor stikstof beperkingen gesteld. Daar is dan ook in het ontwerp geen rekening mee gehouden. Er is bovendien geen ruimte op het terrein voor installaties voor defosfatering en nitrificatie/denitrificatie. Van Dijk acht een mogelijkheid aanwezig voor defosfatering met voorprecipitatie, waardoor wellicht mogelijkheden voor nitrificatie en eventueel denitrificatie worden geschapen. Anders valt te denken aan de behandeling van een deelstroom elders. Houtrust is nog lang niet klaar en voor verdere zuivering dienen nadere studies te worden gedaan, aldus Van Dijk, die zijn betrekkelijk sombere verhaal afsloot met een positief geluid. De zwemwaterkwaliteit in de omgeving en met name in Wassenaar is als gevolg van de zuivering aanzienlijk verbeterd. De coli-norm is 3 coli/liter, en de strenge eis 1 coli/l. In Wassenaar, dat het sterkst de invloed van de Houtrustlozing ondervindt, werd in 1980 9,5, in 1983 5,0, in 1986 4,9 en in 1988 0,9 coli/l gemeten. Ook op andere plaatsen langs de kust in de omgeving van Den Haag werden minder dan 1 coli per liter gemeten, zodat er sinds de inwerkingtreding van de uitgebreide biologische zuivering toch al veel is bereikt.

Voorbezinktanks en slibbehandeling (in aanbouw).

Exterieur met kunst en schoorsteen.

